

AKTUELNO: Svetski dan bubrega 2023.

10.03.2023

Ovogodišnja kampanja obeležavanja Svetskog dana bubrega je praćena sloganom "Pripremamo se za ne očekivano, podržavamo ranjive" i podiće svest o značaju adekvatne pripreme zdravstvenih službi i pacijenata sa hroničnim nezaraznim bolestima, posebno bubrenim, za sve izazove koje sa sobom nose moguće katastrofe. Različiti katastrofalni događaji, bilo lokalni (zemljotres, poplave, rat, ekstremne vremenske prilike) ili globalni (pandemija KOVID-19) utiču na uslove života i funkcionisanje zajednice u celini uzrokujući mnogobrojne posledice po zdravlje, život ljudi, ekologiju i ekonomiju. Ovim poremećajima su posebno pogođene osobe sa hroničnim bolestima, od kojih bubrežni bolesnici čine više od 850 miliona ljudi širom sveta, zbog otežanog pristupa odgovarajućim dijagnostičkim uslugama, lečenju i nezi.

Poznato je da su hronične nezarazne bolesti, kao što su kardiovaskularne bolesti, dijabetes, rak, hipertenzija, hronične bolesti pluća i hronične bolesti bubrega, vodeći uzroci smrti i invaliditeta širom sveta, posebno u zemljama sa nižim i srednjim dohotkom. U vanrednim situacijama, ove zajednice su među najgrožnijima zbog stalnih zahteva za dosledno koordinisanom zdravstvenom zaštitom, koja je često doživotna i koja podrazumeva kompleksno i kontinuirano lečenje. Bez adekvatne dijagnostike i lečenja koji bi sprečili progresiju hroničnih bolesti bubrega i napredovanje bolesti do otkazivanja bubrega, potrebe za spasonosnim skupim tretmanima dijalize i transplantacije bi bile povećane.

Pandemija KOVID-19 je pružila jasan primer izazova sa kojima se suočavaju sistemi zdravstvene zaštite u pružanju osnovnih zdravstvenih usluga pacijentima sa hroničnim nezaraznim bolestima. Iako su se zdravstvene službe borile da obezbede pristup novoobolelima radi dijagnostike, lečenja i nege, ova ranjiva populacija se u tom periodu suočavala sa različitim problemima: rizikom od infekcije prilikom poseta zdravstvenim ustanovama, zbog smanjenja kapaciteta u pružanju zdravstvenih usluga i politike zaključavanja, u nekim slučajevima i otkazivanjem zdravstvene zaštite koja nije povezana sa KOVID-19.

Pandemija KOVID-19 je pogoršala već nedovoljnu globalnu politiku zdravstvenu posvećenost. Hronične nezarazne bolesti se često pogrešno percipiraju kao posledica lošeg načina života. Neadekvatnu politiku prati i nedovoljno izdvajanje sredstava za javno zdravlje, sa fokusom na kontrolu umesto na prevenciju ovih bolesti.

Kardiovaskularne bolesti, rak, dijabetes i hronična respiratorna bolest su bolesti koje se prepoznaju kao najznačajnije u ovoj grupi iako se procenjuje da se 55% globalnog opterećenja hroničnim nezaraznim bolestima pripisuje bolestima van ove grupe, kao što je bolest bubrega. Štaviše, opterećenje navedenim bolestima je pojačano u prisustvu bolesti bubrega, koje često koegzistiraju.

Â

Iz navedenih razloga, neophodno je razvijanje javno zdravstvene politike koja bi podržavala strategiju prevencije uz isticanje značaja bubrežne bolesti kao

i njenih sinergistiÄ•kih odnosa u kontekstu ukupnog tereta hroniÄ•nih nezaraznih bolesti. U vanrednim situacijama, prevenciju, otkrivanje i kontrolu bolesti bubrega treba da prati i plan pripravnosti koji ukljuÄ•uje zbrinjavanje hitnih stanja.

Stoga je priprema za neoÄ•ekivane dogaÄ•aje od velikog znaÄ•aja za bubreÄ•ne bolesnike i ukljuÄ•uje:

â€¢ za kreatore politike - usvajanje integrisane zdravstvene strategije koja daje prioritet prevenciji, ranom otkrivanju i kontroli hroniÄ•nih nezaraznih bolesti, ukljuÄ•ujuÄ•i bolest bubrega.

â€¢ za zdravstvene sluÅ¾be - pravedan i adekvatan pristup zdravstvenoj zaÅ¡titi za hroniÄ•ne pacijente.

â€¢ za vlade- plan pripravnosti za vanredne situacije koji obuhvata otkrivanje i kontrolu hroniÄ•nih nezaraznih oboljenja sa akcentom na prevenciju ovih stanja.

â€¢ za pacijente- priprema za hitne situacije, obezbeÄ•ivanje kompleta sa hranom, vodom, medicinskim materijalom i medicinskom dokumentacijom.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

Â

Dr med sci
prim ErÅ¾ika AntiÄ•t

Centar za
promociju zdravlja

ZZJZÂ Vranje

Â